

**Tilladelse efter § 16b
husdyrbruget Rødagergård**

Stenaltvej 2
Bode
8950 Ørsted

Tilladelse til husdyrbrug i henhold til Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr 256 af 21/03/2017

Ejer- og driftsforhold:

Husdyrbrugets navn:	Rødagergård, Stenaltvej 2, Bode, 8950 Ørsted
Art:	Slagtesvinebrug
CVR nr.:	39495252
Matr. nr.:	8a Bode By, Ørsted
Ejer af husdyrbruget:	Mogens Høeg Hørning
Driftsansvarlig:	Mogens Høeg Hørning
Godkendelsesparagraf:	16b, stk. 2
Tilsynsmyndighed:	Norrdjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Tilladelsen offentliggøres den 03.09.2018.

Klagefristen udløber den 01.10.2018.

Søgsmålsfristen udløber den 03.03.2019.

Ansøgningen er modtaget den 18.06.2018.

Høring fra den 10.08.2018 til den 24.08.2018.

Dato: 3. september 2018

J.nr.: 18/12339

Skema nr.: 205306

Reference: Annette Jessen

Telefon: 89 59 40 01

E-mail: anje@norrdjurs.dk

Kvalitetssikring: SKK

INDHOLDSFORTEGNELSE

Læsevejledning

1. Resume	6
2. Tilladelse	7
2.1. Godkendelsespligt	7
Tidligere godkendelser	8
2.2. Ansøgning, tilsyn og revurdering	8
3. Vilkår	9
3.1. Vilkår til ibrugtagelse af tilladelsen	9
3.2. Vilkår til stalde og produktioner	9
3.2.1. Stalde.....	9
3.2.2. Produktioner.....	9
3.3. Husdyrgødning	10
3.4. Management	10
3.4.1. Energi- og vandforbrug	10
3.5. Forurening	11
3.5.1. Restvand.....	11
3.5.2. Affald	11
3.5.3. Kemikalier.....	11
3.6. Nabopåvirkning	11
3.6.1. Lugt	11
3.6.2. Støj	11
3.6.3. Lys.....	12
3.6.4. Fluer og skadedyr	13
3.6.5. Støv	13
3.6.6. Transport.....	13
3.7. Ophør	13
3.8. Øvrige	13
4. Ansøgers oplysninger	14
5. Miljøvurdering	22
5.1. Stalde og produktioner	22
5.1.1. Lokalisering	22
5.1.2. Produktioner	22
5.1.3. Afstande	22
5.2. Husdyrgødning	22
5.3. Bedste tilgængelige teknik/rekere teknologi/optimering	23
5.3.1. BAT ammoniak.....	23
5.4. Management	23
5.5. Forurening	24
5.6. Nabopåvirkning	24
5.6.1. Lugt	24
5.6.2. Øvrige nabogener	24

5.7.	Naturområder	25
5.8.	Bilag IV-arter	25
5.9.	Ophør	26
6.	<i>Offentlighed, høring og klage</i>	27
	6.1.1. Offentlighed og høringer	27
7.	<i>Liste over sagens bilag</i>	28

LÆSEVEJLEDNING

I denne tilladelse er rammerne for den tilladte produktion beskrevet.

Første kapitel er et resumé, som beskriver det ansøgte projekt.

Andet kapitel indeholder selve tilladelsen og beskriver de generelle forhold omkring den.

I tredje kapitel er der stillet vilkår for at sikre, at ændringen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Fjerde kapitel indeholder miljøoplysninger og vurderinger, som er indsendt af ansøgers konsulent i forbindelse med ansøgningen samt oplysninger og beregninger, som fremgår af det elektroniske ansøgningskema.

I femte kapitel findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt. Kapitlet indeholder også en vurdering af de indsendte miljøoplysninger i forhold til miljøpåvirkning og en vurdering af, hvordan de stillede vilkår sikrer, at produktionen kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Sjette kapitel indeholder oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed. Klagevejledning findes på bilag 5.

Liste over bilag findes i kapitel 7.

1. RESUME

Denne tilladelse gælder for husdyrbruget Rødagergård, beliggende Stenaltvej 2, Bode, 8950 Ørsted.

Husdyrbruget ligger nord for landsbyen Bode.

Der meddeles tilladelse til produktion af slagtesvin på i alt 1.400 m² produktionsareal til slagtesvin. Tilladelsen medfører ingen ændringer i lugtgener og naturpåvirkning, og lugt- og ammoniakemission ligger inden for det som tillades i henhold til Husdyrbrugsloven.

Der opføres ikke nye anlæg.

For at opnå tilladelsen har Norddjurs kommune stillet en række vilkår til anlægget og driften.

For at kommunen har kunnet vurdere, hvilke vilkår der har været nødvendige, har ansøgers konsulent indsendt en række miljøoplysninger. Sammen med det elektroniske ansøgnings-skema på husdyrgodkendelse.dk er disse oplysninger brugt af kommunen som grundlag for fastsættelse af vilkårene.

2. TILLADELSE

Norrdjurs Kommune tillader hermed en ændret husdyrproduktion på husdyrbruget Højmosesgård.

Tilladelsen omfatter husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter på ejendommen Stenaltvej 2, Bode, 8950 Ørsted. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 29598.

Tilladelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1020 af 06/07/2018.
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1021 af 06/07/2018.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1076 af 28/08/2018.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsens dato, det vil sige, at hele projektet skal være færdigt denne dato. Hvis en del af afgørelsen ikke er udnyttet, bortfalder afgørelsen for denne del.

Hvis udnyttelsen af tilladelsen ophører helt eller delvis i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Et produktionsanlæg anses som værende udnyttet, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

2.1. GODKENDELSESPLIGT

I det konkrete projekt er der ansøgt om en tilladelse efter de nye regler i husdyrbrugsloven, således at der tillades et produktionsareal til slagtesvin i stedet for et antal slagtesvin/dyreenheder.

Dyreholdet vil fortsat finde sted på de samme produktionsarealer. I nudriften består den tilladte produktion af slagtesvin. Dette vil fortsat være tilfældet i den fremtidige drift. Projektet kræver tilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, før kommunen har haft lejlighed til at vurdere, om ændringen kræver en tilladelse eller godkendelse.

Efterfølgende ændringer i produktionen, som er mere omfattende end det der tillades i denne afgørelse, skal ligeledes godkendes, før de gennemføres. Sådanne ændringer må derfor først gennemføres, når kommunen har godkendt ændringen på baggrund af en anmeldelse eller i en ny tilladelse/miljøgodkendelse.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

TIDLIGERE GODKENDELSER

Den tilladte nudrift på ejendommen er fastsat i en afgørelse om ikke-godkendelsespligtig udvidelse af dyrehold i eksisterende stalde af 26. marts 2013. Denne afgørelse ophæves, når den nye tilladelse tages i brug.

2.2. ANSØGNING, TILSYN OG REVURDERING

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 30. maj 2018. Ansøgningen er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, der er et elektronisk ansøgningssystem, som beregner en lang række miljøpåvirkninger ud fra det produktionsanlæg og de mulige dyretyper der indtastes. Beregningerne ligger sammen med det øvrige ansøgningsmateriale til grund for tilladelsen. Disse beregninger og vurderinger er herefter blevet behandlet af Norddjurs Kommune således, at hvis det ansøgte projekt ville medføre uacceptable påvirkninger, så er der stillet vilkår, så miljøet og omgivelserne tilgodeses.

Efterfølgende vil kommunen løbende føre tilsyn med, at produktionen følger de vilkår, som fremgår af tilladelsen.

3. VILKÅR

I det følgende anføres hvilke vilkår der er gældende for tilladelsen.

Alle vilkårene oplyses uden beskrivelse. Begrundelse og beskrivelse findes i afsnit 4 "Ansøgers oplysninger" og i kapitel 5 "Miljøvurdering".

3.1. VILKÅR TIL IBRUGTAGELSE AF TILLADELSEN

Tilladelsen må udnyttes, når den er offentliggjort.

Alle vilkår til tilladelsen skal efterleves, så snart udnyttelse af tilladelsen påbegyndes.

3.2. VILKÅR TIL STALDE OG PRODUKTIONER

3.2.1. STALDE

Produktionen foregår i en eksisterende slagtesvinestald med et produktionsareal på 1.400 m².

1. Stalden skal være indrettet med det staldsystem, der er anført under produktioner, pkt. 3.2.2.

3.2.2. PRODUKTIONER

Nuværende og godkendte produktionsarealer er anført i tabellerne herunder.

Nuværende produktion

Dyretype og staldsystem for nuværende drift	Staldafsnit jf. ansøgning	Størrelse, total	Produktionsareal	Evt miljøteknologi	Effekt miljøteknologi	Ammoniakemission
Slagtesvin - drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Slagtesvin	2.192 m ³	1.400 m ³			3.220,0 kg

Tilladt produktion

Dyretype og staldsystem for nuværende drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Størrelse, total	Produktionsareal	Evt miljøteknologi	Effekt miljøteknologi	Ammoniakemission
Slagtesvin - drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Slagtesvin	2.192 m ³	1.400 m ³			3.220,0 kg

2. Der må på intet tidspunkt opholde sig flere dyr i stalden end der er tilladt i henhold til dyreværnsloven.
3. Der må højst være 2.000 stipladser i stalden.

- Der må kun opstaldes dyr på de godkendte produktionsarealer. Beregning af produktionsarealer kan ses på bilag 3.

3.3. HUSDYRGØDNING

Husdyrgødningen fra produktionen består udelukkende af gylle. Gyllen opbevares i følgende anlæg på husdyrbruget:

Ansøgt Drift

Anlæg	Gødnings-type	Overflade-areal	Evt miljøteknologi	Effekt miljøteknologi	Ammoniak-emmission
Gyllebeholder	Flydende	524 m ²	-	-	209,4 kg

- Gyllebeholderen må maksimalt have et overfladeareal på 524 m².
- Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Gyllen må ikke læsses med fastmonteret pumpe på beholderen eller med traktorpumpe.

3.4. MANAGEMENT

Den daglige drift har stor betydning for at reducere eventuelle gener fra et husdyrbrug. Godt landmandskab er derfor afgørende for, at husdyrbruget kan drives uden unødige gener for omgivelserne.

- Et eksemplar af nærværende tilladelse samt beredskabsplanen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.
- Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
- Beredskabsplanen skal altid være opdateret med beskrivelse af procedure i forbindelse med uheld.

3.4.1. ENERGI- OG VANDFORBRUG

- Senest 6 måneder efter at denne tilladelse er taget i brug, skal der foretages et energitjek på ejendommen af en professionel energikonsulent. Der skal udarbejdes en rapport med energisparetiltag og forventet tilbagebetalingstid.
- Der skal være monteret målere, som registrerer el- og vandforbruget.

3.5. FORURENING

3.5.1. RESTVAND

13. Vand fra vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller rester af bekæmpelsesmidler, skal foregå på tæt betonplads med afløb til opsamlingsbeholder.

3.5.2. AFFALD

For at minimere risiko for forurening fra affald og sikre bedst mulig genanvendelse skal affald håndteres efter de gældende retningslinier fra Reno Djurs.

14. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
15. Eventuelt farligt affald (f.eks. spildolie og kemikalieaffald) skal opbevares under tag, på tæt gulv og uden mulighed for afledning til kloak eller dræn. Der skal være en opkant omkring opbevaringspladsen, så spild fra den største beholder, der anvendes, kan tilbageholdes af opkanten.
16. Eventuelt farligt affald skal bortskaffes og anmeldes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.
17. Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.

3.5.3. KEMIKALIER

18. Opbevaring af diesel i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i typegodkendt tank, som står overdækket på fast og tør bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
19. Medicin og bekæmpelsesmidler på ejendommen skal opbevares uden mulighed for afledning af spild til kloak, dræn eller jord.

3.6. NABOPÅVIRKNING

I det følgende stilles vilkår, der sikrer at naboer ikke påvirkes udover det som tillades i loven.

3.6.1. LUGT

20. Husdyrholdet skal til enhver tid overholde det fastsatte produktionsareal, stalssystem og tilladte dyretype.

3.6.2. STØJ

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor ejendommens område i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag			
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	Referencetid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	Referencetid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 8 timer
Aften			
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	Referencetid 1 time
Nat			
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	Referencetid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

21. Driften skal overholde de støjgrænser, der er beskrevet i tabellen ovenfor.

22. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i punkt 2.4.2 ikke overskrides, når virksomheden er i fuld, normal drift. Dokumentation skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til målingerne.

23. Dokumentationen for måling af støjniveau skal udføres efter en af nedenstående metoder:

- a. - beregninger af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, eller
- b. - måling af støjniveauet, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997.

24. Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller certificeret til "Miljømålinger - ekstern støj".

25. Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra støjvejledningen nr. 5/1984 eller orientering nr. 9/1997.

3.6.3. LYS

26. Udendørs lyskilder ved anlæggene skal påmonteres bevægelsescensor eller automatisk sluk-teknik. Udendørs lyskilder skal endvidere være afskærmet mod opadgående lysstråler.

3.6.4. FLUER OG SKADEDYR

27. Der skal til enhver tid foretages effektiv rottebekæmpelse.
28. Der skal foretages fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinier.

3.6.5. STØV

Der er ikke stillet vilkår i forhold til støv.

3.6.6. TRANSPORT

29. Transport af gylle på offentlig vej og privat fællesvej må ikke give anledning til spild. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
30. Transporter af foder skal så vidt muligt ske i tidsrummet kl. 07:00 til kl. 18:00 på hverdage.

3.7. OPHØR

Hvis produktionen ophører, skal det sikres, at der ikke sker en efterfølgende forurening af jord og omgivelser.

31. Alle staldanlæg og anlæg til opbevaring af husdyrgødning skal tømmes og rengøres straks efter husdyrbrugets ophør.

3.8. ØVRIGE

32. Alle tiltag beskrevet i kapitel 4 "Ansøgers oplysninger" skal overholdes.

4. ANSØGERS OPLYSNINGER

Denne del af tilladelsen er skrevet af ansøgers konsulent. Afsnittet indeholder de oplysninger og vurderinger om det ansøgte miljøpåvirkning, som ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen.

Kort resume

Mogens Høeg Hørning ansøger Norddjurs Kommune om en § 16b-tilladelse til husdyrproduktionen på ejendommen Stenaltvej 2, 8950 Ørsted.

Den eksisterende svinestald på ejendommen ønskes godkendt efter den nye husdyrbrugslov, som trådte i kraft den 1. august 2017. Der ønskes en større fleksibilitet - i forhold til at udnytte effektivitetsforbedringer i produktionen.

Det nuværende tilladte dyrehold på ejendommen er fastsat i 2013, hvor der blev truffet afgørelse om en ikke-godkendelsespligtig udvidelse af dyreholdet ("fulde stalde") til 7.714 slagtesvin (32-107 kg).

Der søges om tilladelse til produktionsarealerne i den eksisterende slagtesvinestald.

Beskrivelse af det ansøgte

Den eksisterende stald på ejendommen Stenaltvej 2, 8950 Ørsted, ønskes godkendt efter den nye husdyrlov.

Gylle fra produktionen opbevares i eksisterende gyllebeholder på 2.500 m³.

Ejendommen er beliggende i det åbne land, ca. 500 meter nord for Bode på Djursland. Bedriften ligger ca. 1,5 km sydvest for Ørsted, som er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Bode by - og nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er Rougsøvej 78, beliggende ca. 700 meter vest for ejendommen.

Ammoniakfordampning

Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion er i *husdyrgodkendelse.dk* beregnet til 3.429 kg ammoniak pr. år. Det samlede BAT-krav er beregnet til 3.429 kg ammoniak pr. år, hvormed det vejledende BAT-krav er opfyldt.

Nærmeste kategori 1-naturområde (mose ved St. Sjørup) har en totalbelastning på 0,0 kg N.

Nærmeste kategori 2-naturområde (overdrev i Ørsted) har en totalbelastning på 0,0 kg N.

Nærmeste kategori 3-naturområder (fire moser beliggende 0,8 km -2 km fra ejendommen) har merbelastninger på 0,0 kg N.

Husdyrlovens afskæringskriterier for ammoniakfordampning til nærtliggende ammoniakfølsom natur er således også overholdt.

Lugt

Den ansøgte produktion overholder afstandskravene i forhold til lugt.

Beskrivelse af projektstart og afslutning

Projektet påbegyndes ved tilladelsestidspunktet.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Anlægget

Lokalisering og afstandskrav

Ejendommen er beliggende i det åbne land nord for Bode på Norddjursland. Bedriften ligger ca. 1,5 km sydvest for Ørsted, som er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Bode by - og nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er Rougsøvej 78, beliggende ca. 700 meter vest for ejendommen. Afstandskravene i husdyrlovens § 6 (afstande til byzone og naboer mv.) er dermed overholdt.

Tilsvarende er alle afstandskrav i husdyrlovens § 8 overholdt (afstande til skel, veje, vandforsyningsanlæg mv.), idet der ikke opføres nye staldbygninger eller gødningsanlæg på ejendommen.

En oversigt over landbrugsbedriften fremgår af vedlagte situationsplan.

Landskabelige hensyn

Ejendommen ligger i det åbne land - i et område præget af landbrugsjord og spredte småbiotoper. Området er ifølge Norddjurs Kommuneplan 2017 udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde. Ejendommens bygninger ligger indenfor følgende udpegninger:

- Bevaringsværdige landskaber (Ørsted Kær)
- Landskabskarakterområde (Ørsted Landbrugslandskab)
- Geologiske bevaringsværdier (Randers Fjord 2)
- Naturgeografisk område (Stenalt Mark morænelandskab)

Der er ingen fredninger på ejendommen - og da der ikke sker ændringer i bygningsmassen, er det vurderet at den ansøgte produktion ikke vil påvirke de landskabelige værdier i området.

Energi og vand

Energiforbrug på anlæg

På ejendommen anvendes størstedelen af energiforbruget til drift af foderanlæg og ventilation i stalde - samt til belysning i stalde og stuehus. Opvarmning af stuehus sker med olie-fyr. Derudover anvendes diesel til traktorer mv.

Energiforbrug pr. år:

	Nuværende drift	Fremtidig drift
Elforbrug*	92.600 kWh	92.600 kWh
Fyringsolie	2.000 - 2.500 l	2.000 - 2.500 l
Dieselolie	30-35 tons	30-35 tons

* Normtal

Vandforbrug på anlæg

Vandforbruget på anlægget er estimeret til ca. 4.400 m³ pr. år - i nuværende og ansøgt drift. Vand hentes fra egen boring.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe. Afhentningspladsen for døde dyr er placeret således, at DAKA-transporten ikke kommer ind på ejendommen. Døde dyr anmeldes til destruktionsanstalt indenfor et døgn.

Affald

Fast affald

Husholdningsaffald samt papir, plast og andet småt brændbart affald mv. opbevares i affaldsbeholder og afhentes af dagrenovation (Marius Pedersen A/S). Glas og metal afleveres borskaffes til godkendt aftager.

Farligt affald

Landbrugskemikalieaffald

Sprøjterester opbevares aflåst i et rum med fast gulv uden afløb. Rengøring af marksprøjte sker på vaskeplads med afløb - eller i marken.

Medicinrester

Kanyler opbevares i plastdunk og afleveres til dyrlægen. Der opbevares ikke medicinrester på ejendommen.

Spildolie

Spildolie opbevares i tromler i maskinhuset. Spildolie og oliefiltere bortskaffes via maskinhandler/værksted.

Olie

Diesel opbevares i godkendt 2500 liter overjordisk tank og fyringsolie opbevares i 1200 liter overjordisk tank.

Egenkontrol

I forbindelse med ændringen af bedriften er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften.

Kontrollen vil omfatte følgende punkter:

Rengøring:

Vask af stalde for at sikre et højt hygiejne niveau

Periodevis rengøring af stalde for at minimere støvgener.

Vand:

Tilsyn af drikkekopper/kar mm. for lækager.

Miljømæssige foranstaltninger:

Logbog over flydelag

Vedligehold og kontrol af ventilations- og fodringsanlæg

Registrering af:

Årligt elforbrug (registreres i regnskabet)

Foderforbrug (e-kontrol)

Medicinforbrug og typer af medikamenter

Opbevaring af indlægssedler på foder

Derudover udarbejdes der årligt gødningsregnskab - og foderet optimeres løbende.

Spildevand

Spildevand fra driftsbygningerne består af rengøringsvand, som afledes til gyllebeholder.

Sanitært spildevand fra stuehus afledes til spildevandsforsyningens rensningsanlæg.

Transport

Al transport foregår via Stenaltvej. Det skønnede antal transporter fremgår af tabellen herunder. Antallet af transporter ændres ikke fra nudrift til ansøgt drift, da der vil ske en bedre udnyttelse af transportvognenes kapacitet. Gylletransporter vil primært foregå i udbringningsperioden fra marts til maj samt i september måned. Hovedparten af transporterne til og fra ejendommen sker i dagtimerne, indenfor normal arbejdstid.

Anslået antal transporter pr. år	Før	Efter
Levering/afhentning af grise	30	30
Døde dyr	52	52
Foder	26	26
Gylle	125	125
I alt	233	233

Uheld og risici

Redegørelse for mulige uheld

Husdyrgødning:

- Spild af gylle ved pumpning til og fra gyllebeholder
- Lækage af gylletank
- Utætte gyllekanaler
- Overfladeafstrømning af udbragt gylle til vandløb

Olie:

- Spild ved tankning af maskiner

Andre uheld:

- Strømsvigt
- Brand

Minimering af risiko for uheld

Husdyrgødning:

Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt iht. 10-års beholderkontrol. Pumpning af gylle sker i et lukket rørsystem med dykket indløb til gyllebeholderen. Gyllevogn er udstyret med sugetårn, hvormed risikoen for udløb til det omgivende miljø minimeres. Gyllekanaler efterses for revner og huller. Gyllen udbringes ikke på frossen jord på skrående arealer ned mod vandløb.

Olie:

Der tankes under opsyn. Olietank står på fast underlag.

Andet:

Skadedyr, såsom rotter, bekæmpes effektivt. Dels for at sikre høj foderhygiejne og dels med henblik på at undgå utilsigtet gnaven i elektriske installationer. Ejendommen og stalden renholdes så brandrisikoen minimeres. Der opbevares ikke mere halm end højst nødvendigt i stalden.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Husdyrgødning:

Gylleudslip inddæmmes ved udlægning af halmballer/gravning af jordvolde. Gyllen fjernes og udbringes på voksende afgrøde. Ved gylleudslip til vandløb tilkaldes beredskabscentret og evt. dambrug på vandløbsstrækningen nedstrøms underrettes om uheldet.

Andet:

Der forefindes brandslukningsudstyr på ejendommen.

Støv

Staldene og ventilationen renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor stalden. Foderhåndteringen sker primært i lukkede systemer og støvpåvirkningen til omgivelserne minimeres.

Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold.

Støj

De væsentlige støjkilder på bedriften er ventilationssystemet og foderanlægget. Ventilationssystemet er i drift døgnet rundt - og fodringanlægget kører gentagne gange hen over døgnet.

I høst kan der endvidere forekomme støj fra korntørningsanlægget. Korntørring er begrænset til få dage i høsten.

Tiltag mod støjkilder: Ventilationssystemet er optimeret og renholdes - og fodringanlægget er placeret indendørs, hvormed støjgenerne fra bedriften minimeres.

Lys

Der er orienteringslys ved stuehus - og sensorstyret lys på svinestaldens sydvestlige side.

Der er således ingen udendørs lyskilder, der kan være generende for naboer eller passerende trafik.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget og hygiejniveauet er højt.

Fluegener

Fluer bekæmpes med rovfluer.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes efter gældende lovgivning. Der er kontrakt med autoriseret bekæmpelsesfirma.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst rum med fast gulv uden afløb.

Medicin

Der anvendes medicin i produktionen. Medicin opbevares i staldene samt i køleskab i fyrrum.

Foderopbevaring

Foder opbevares i fodersiloer indendørs og udendørs.

Valg af bedst tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen

Ammoniakfordampningen fra stald og gylletank er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.429 kg ammoniak pr. år i ansøgt drift - og det samlede vejledende ammoniaktab ved anvendelse af BAT er 3.429 kg ammoniak pr. år. BAT anses således for at være overholdt for den ansøgte produktion.

Det samlede BAT-niveau for anlægget er beregnet ud fra følgende forudsætninger:

Stald	Nyt staldafsnit	Eksisterende staldafsnit	Eks. staldafsnit, BAT fastsat i tidligere afgørelse	Ikke realiseret staldafsnit, BAT fastsat i tidligere afgørelse
Stald 1		x		

Nedenstående stammer fra den elektroniske ansøgning, som ansøgers konsulent har udarbejdet og indsendt.

Samlet resultat af lugtberegning:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
Bodevej 18	0	NY	206,8	206,8	844,2	Ja	Ja
Bodevej 25	0	NY	206,8	206,8	780,5	Ja	Ja
Rougsøvej 78	0	NY	206,8	206,8	738,3	Ja	Ja
Bodevej 14	2	NY	448,4	484,3	626,8	Ja	Ja
Ørsted By, Ørsted	0	NY	598	598	1481,6	Ja	Ja

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: 3429,4 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)
---	--	--

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Hevring Hede	Kategori 1	Ansøger	0	S	0	0	0
Overdrev i Ørsted	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0	0	0,0
Mose v. St. Sjørup	Kategori 1	Ansøger	1	S	0	0	0
Mose 1	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose 2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0	0	0,1
Mose 3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0	0	0,1
Mose 4	Kategori 3	Ansøger	0	S	0	0	0,1

5. MILJØVURDERING

Dette afsnit indeholder Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt, samt en vurdering af hvordan vilkårene sikrer, at produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Formålet med den sammenfattende miljøvurdering er at sikre, at alle relevante miljøforhold er beskrevet fyldestgørende i ansøgningen, og at de stillede vilkår sikrer, at den ansøgte produktion kan ske uden væsentlige virkninger på miljøet.

5.1. STALDE OG PRODUKTIONER

5.1.1. LOKALISERING

Der opføres ingen nye anlæg i forbindelse med denne tilladelse.

Det eksisterende staldanlæg ligger i landzonen. Området er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugsinteresser skal vægtes højt i planlægningen.

Anlægget ligger i det bevaringsværdige landskab "Ørsted Kær" og i et område med specifik geologisk bevaringsværdi.

Da der ikke sker nogen ændringer i eksisterende byggeri eller opførelse af nye anlæg, vurderer Norddjurs Kommune, at projektet ikke vil påvirke det bevaringsværdige landskab eller området med geologisk bevaringsværdi.

5.1.2. PRODUKTIONER

Slagtesvineproduktionen sker fortsat i den eksisterende stald, som er indrettet med drænet gulv + spalter.

Det er oplyst i ansøgningsmaterialet, at der ikke er tale om et IE-slagtesvinebrug. Derfor er der stillet vilkår om maksimalt 2.000 stipladser. Hvis der er over 2.000 stipladser til slagtesvin, skal IE-bruget godkendes efter husdyrbrugslovens § 16a.

Gyllen fra produktionen opbevares i den eksisterende gyllebeholder.

De stillede vilkår sikrer, at produktionsarealer, staldtype, dyretype og opbevaringsanlæg er entydigt fastlagt. Norddjurs Kommune vurderer derfor, at vilkårene sikrer, at beregningerne af lugt og ammoniakfordampning fra anlægget er retvisende.

5.1.3. AFSTANDE

Der opføres ingen nye anlæg.

5.2. HUSDYRGØDNING

Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel. Da produktionens omfang ikke kendes, er der ikke stillet vilkår om en opbevaringskapacitet. Overholdelse af kravet er ansøgers ansvar og kontrolleres ved miljøtilsyn.

Hvis gyllen skal læsses med fast pumpe eller traktorpumpe, skal der forinden etableres en betonplads med opsamling. Inden etablering af pladsen skal den anmeldes til Norddjurs Kommune.

Opbevaringsanlægget skal leve op til BAT-standard. Det vil sige, at der skal etableres fast overdækning/flydelag og at beholderen skal følge den lovpligtige beholderkontrol.

Beholderen skal desuden tømmes og efterses for utætheder en gang pr. år.

Norrdjurs Kommune vurderer, at de stillede vilkår samt generelle regler for opbevaring og udbringning af husdyrgødning sikrer, at gyllen opbevares og udbringes på en miljømæssig forsvarlig måde.

5.3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

5.3.1. BAT AMMONIAK

BAT-kravet til staldanlægget ses herunder:

STALDNAVN	NAVN PÅ DYRETYPE OG STALDSYSTEM	FORUDSÆTNING FOR BAT-BE-REGNING	MAKS. EMISSION/ KG NH ₃ -N /ÅR
Slagtesvin	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Eksisterende staldafsnit	3.220

Samlet BAT-krav

BAT-krav for henholdsvis produktioner og lagre. Dette skal så sammenholdes med den faktiske emission.

	STALDE	LAGRE	TOTAL
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3.220	209	3.429

Den faktiske ammoniakfordampning fra stald og lager er beregnet til 3.429 kg og svarer til det beregnede BAT niveau.

Norrdjurs Kommune vurderer, med henvisning til proportionalitetsprincippet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

Vilkår for at overholde BAT-kravene er stillet under afsnit 3.2 "Vilkår til stalde og produktioner". Der er ikke stillet yderligere vilkår til ammoniaktab.

5.4. MANAGEMENT

Der er stillet vilkår som fastholder, at landbruget drives efter retningslinjerne for godt landmandskab for at sikre godt management. Vilkårene sikrer samtidig, at driften lever op til forudsætningerne for beregning af lugt m.v. Renholdelse sikrer, at lugt- og støvgener minimeres samt at ventilationsanlæg fungerer optimalt.

Udarbejdelse af foderplaner og effektivitetskontrol sikrer fokus på optimal udnyttelse af foder.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget. Formålet med beredskabsplanen er, at der kan gribes hurtigt ind ved uheld, så forurening af miljøet kan undgås eller minimeres. Det er derfor afgørende, at den er opdateret med korrekte telefonnumre m.v.

Vilkår om energitjek giver landmanden overblik over mulige energibesparelser og deres tilbagebetalingstid. Vilkår om registrering af el- og vandforbrug er en forudsætning for at kunne optimere forbruget. Energi- og vandforbrug varierer betydeligt afhængig af staldsystem m.v. Det er derfor ikke muligt at fastsætte realistiske vilkår til forbrug.

5.5. FORURENING

Ledes vand fra vask af maskiner og redskaber direkte i vandløb eller lignende, medfører det et stort iltforbrug og forringelse af vandløbskvaliteten. Derfor stilles vilkår om at vask skal foregå på tæt betonplads med opsamling.

Vilkår om opbevaring, sortering og bortskaffelse af affald sikrer, at der ikke sker en forurening før affaldet bortskaffes, og at affaldet bortskaffes forsvarligt og på en måde, som sikrer bedst mulig genanvendelse.

Vilkår til opbevaring af kemikalier sikrer, at der ikke sker spild, som medfører en forurening af omgivelserne.

5.6. NABOPÅVIRKNING

5.6.1. LUGT

For at sikre at naboer ikke bliver påvirket væsentligt af lugtgener, beregnes geneafstande, der skal overholdes. Geneafstanden til byzone og sommerhusområder er længere end til samlet bebyggelse, og enkeltboliger uden landbrugspligt har den korteste geneafstand. Det betyder, at naboer i enkeltbeboelser må tåle en større lugtpåvirkning end naboer, der bor i byzone. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra lugtemissionen en sommerdag med maksimal ventilation.

Geneafstandene er beregnet i det elektroniske ansøgningssystem. Geneafstanden kan blive korrigeret afhængig af andre husdyrbrug, vindretning m.v. I den aktuelle sag er der i lugtberegningen til samlet bebyggelse korrigeret for, at der findes to svinebrug i Bode by.

Det bemærkes, at nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Rougsøvej 78. Der er foretaget lugtberegninger til de 3 nærmeste enkeltboliger uden landbrugspligt.

For at sikre at lugtberegningerne er retvisende er der stillet vilkår om størrelse og placering af produktionsareal.

Alle krav til lugt er overholdt.

5.6.2. ØVRIGE NABOGENER

Ud fra ansøgers oplysninger er der stillet forskellige vilkår for at begrænse generne fra husdyrbruget for de omkringboende. Norddjurs Kommune vurderer at vilkårene sikrer, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige nabogener i form af lugt, lys, støv, støj, rystelser, fluer,

transport og uhygiejniske forhold som følge af husdyrproduktionen samt opbevaring og anvendelse af husdyrgødning m.v.

Staldanlægget ligger forholdsvist langt fra naboer.

5.7. NATUROMRÅDER

Når påvirkningen af de omkringliggende naturområder vurderes, ses der på den del af ammoniakemissionen, som deponeres på det pågældende naturområde. Depositionen beregnes for det enkelte område. Den vigtigste faktor for depositionens størrelse er afstanden fra natur til anlæg, men retning og ruhed af opland og naturområde m.v. medtages i beregningen. For kategori 1- og 2-natur ses på den totale deposition fra anlægget, mens der kun ses på merdeposition, når påvirkningen af kategori 3-natur vurderes. For at reglerne om merbelastning ikke kan omgås ved at gennemføre flere små udvidelser vurderes merbelastningen ud fra både nudrift og den drift, der var gældende 8 år før tilladelsen. I den aktuelle sag er der ingen merbelastning hverken i forhold til nudriften eller driften for 8 år siden.

For at vurdere om ammoniakdepositionen vil påvirke de omkringliggende naturområder er emissionen beregnet til de nærmeste naturområder i forskellige retninger. Hvis der er andre anlæg, som ligger tæt på arealer i naturkategori 1, så reduceres den maksimale belastning, der kan accepteres (kumulation).

Den maksimale totaldeposition til kategori 1 naturområder er 0,2 - 0,7 kg N/ha afhængig af, hvor mange andre husdyrbrug, der påvirker området. Nærmeste kategori 1 naturområde er en skovbevokset tørvemose ved St. Sjørup ca. 7,4 km fra staldanlægget. Der er beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha til mosen.

Den maksimale totaldeposition til kategori 2 naturområder er 1,0 kg N/ha. Nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ca. 2,2 km nordøst for staldanlægget. Den beregnede totaldeposition til overdrevet er 0,0 kg/ha.

Merdeposition til kategori 3 naturområder må højst være 1,0 kg N/ha.

Beregninger af ammoniakdeposition til nærmeste naturområde i hver kategori kan ses i kapitel 4, og placering af de nærmeste naturområder fremgår af bilag 4.

For kategori 1- og 2-natur ligger den beregnede deposition væsentligt under kravet til deposition, og i den aktuelle sag er der ingen merbelastning hverken i forhold til nudriften eller driften for 8 år siden.

Der er ikke stillet vilkår til ammoniakdeposition.

5.8. BILAG IV-ARTER

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

I den aktuelle sag er der ikke kendskab til bilag IV-arter i nærheden af staldanlægget.

Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne afgørelse.

5.9. OPHØR

Vilkår om tømning og rengøring af anlæg sikrer, at der ikke opstår lugtgener efter ophør af produktionen, og risikoen for forurening minimeres.

Såfremt gyllebeholderen ikke længere skal anvendes eller den lovpligtige beholderkontrol-ordning ikke er gennemført, skal gyllebeholderen tages ud af drift. Beholderen anses for at være taget ud af drift, når den er tømt og rengjort, og brugeren skriftligt har givet kommunen meddelelse om, at beholderen er taget ud af drift.

Norrdjurs Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at ophør af produktionen sker på en miljømæssig forsvarlig måde og at der ikke opstår gener for de omkringboende efter ophøret.

6. OFFENTLIGHED, HØRING OG KLAGE

Tilladelsen bekendtgøres ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside. Herefter er der en klagefrist på fire uger, hvor tilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledning findes på bilag 5. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved en domstol efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Dato for offentliggørelse findes på omslaget (side 2). Frister for at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet og for at prøve afgørelsen ved domstolen står ligeledes på indersiden af omslaget.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- Naboer og berørte parter
- Danmarks Naturfredningsforening: dnnorddjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds teamleder for Natur- og Miljøteam Aarhus og Djursland Arne Bager, Hougårdsvej 23, 8220 Brabrand: kabager@mail.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norddjurs@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen Nord: senord@sst.dk

6.1.1. OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Før offentliggørelsen har der været gennemført en høring for at naboer har haft mulighed for at kommentere og bidrage til de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen.

Naboer beliggende inden for konsekvensradiusen samt matrikulære naboer har haft et udkast til afgørelsen i høring i 2 uger. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

7. LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1. Oversigtskort
- bilag 2. Situationsplan
- bilag 3. Staldtegning
- bilag 4. Kort med beregning af ammoniakdeposition til naturområder
- bilag 5. Klagevejledning

Øvrige sagsakter:

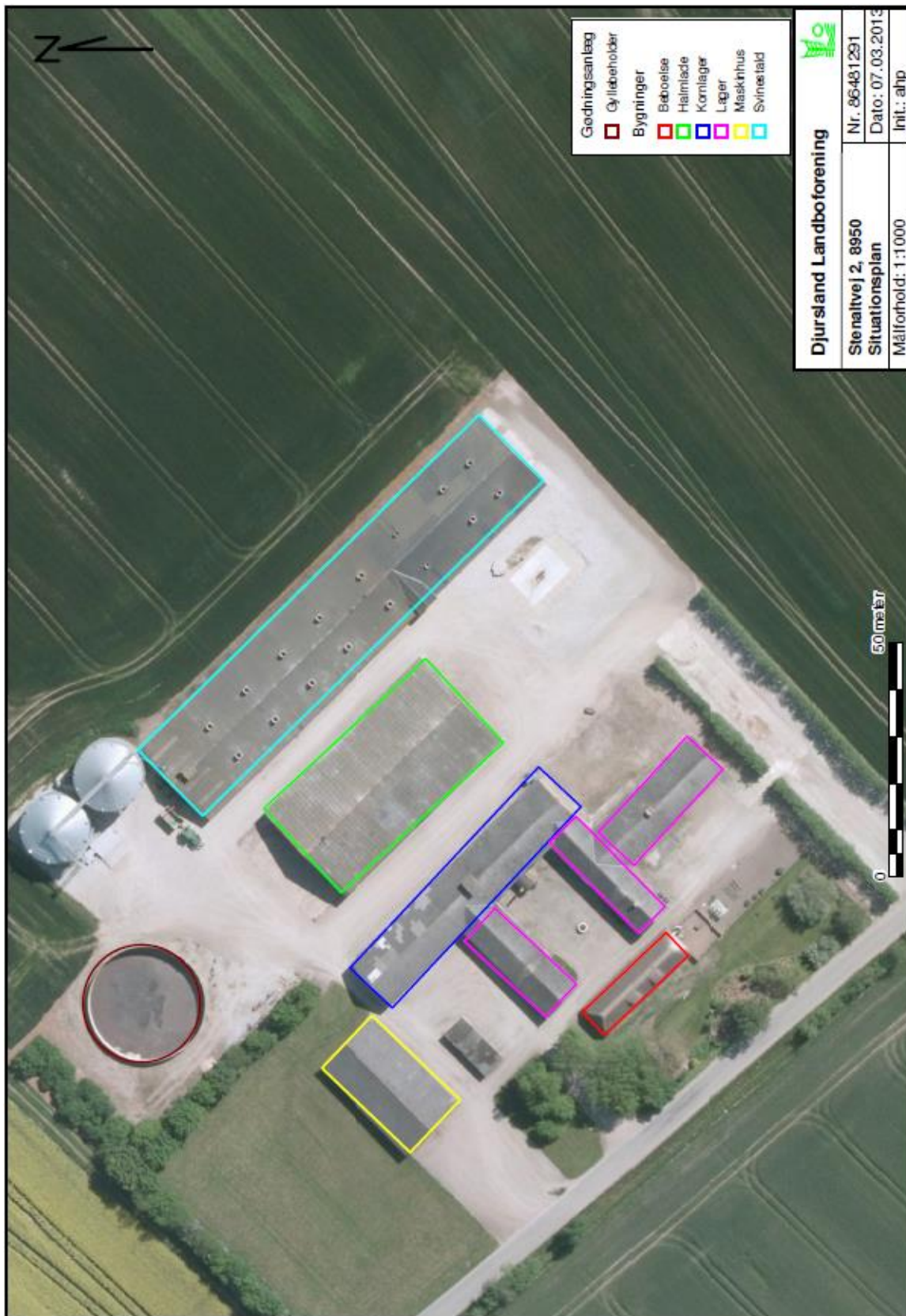
Elektronisk ansøgningsskema, skema nr. 205306, version 2

Beredskabsplan

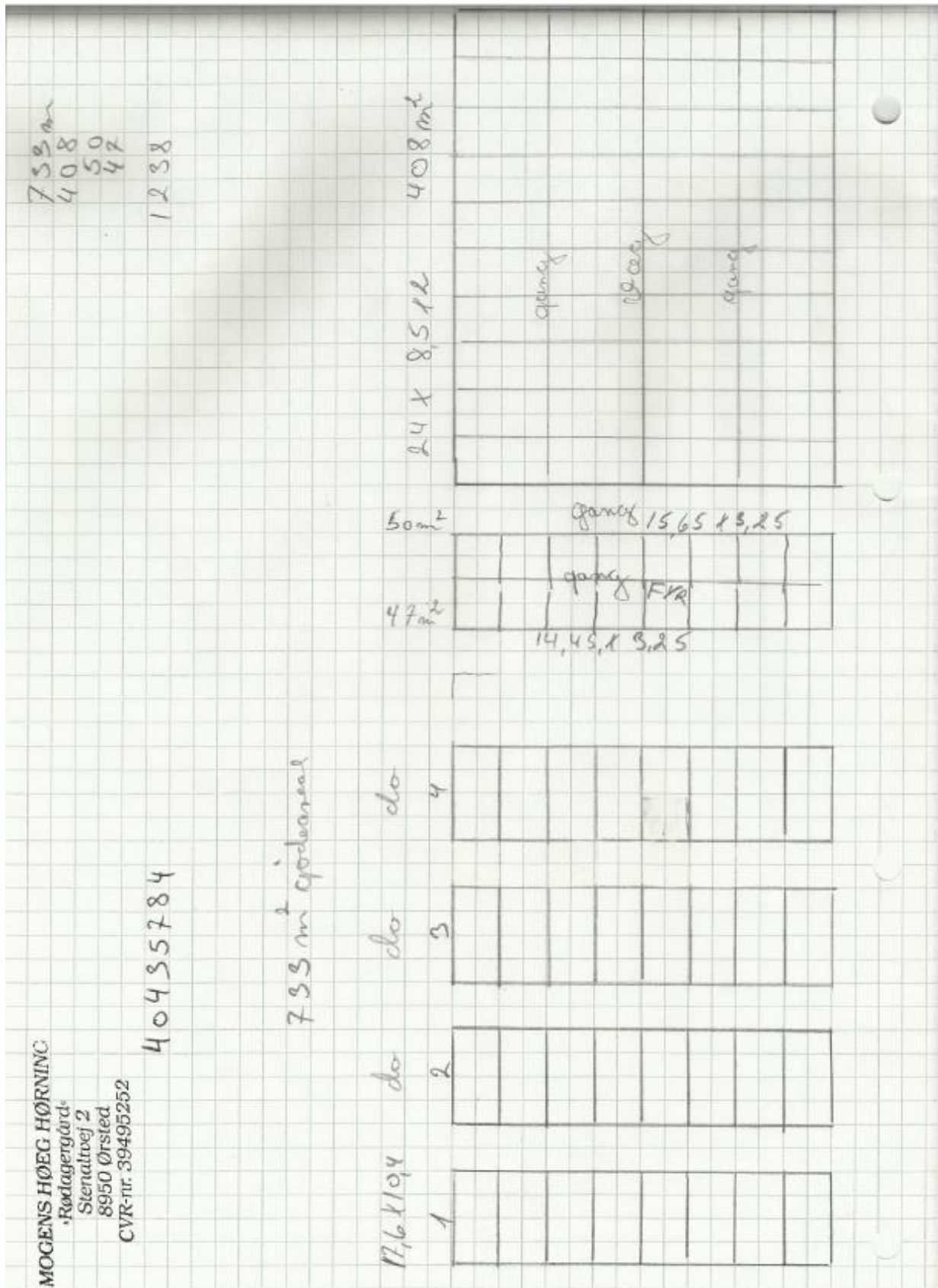
Bilag 1: Oversigtskort

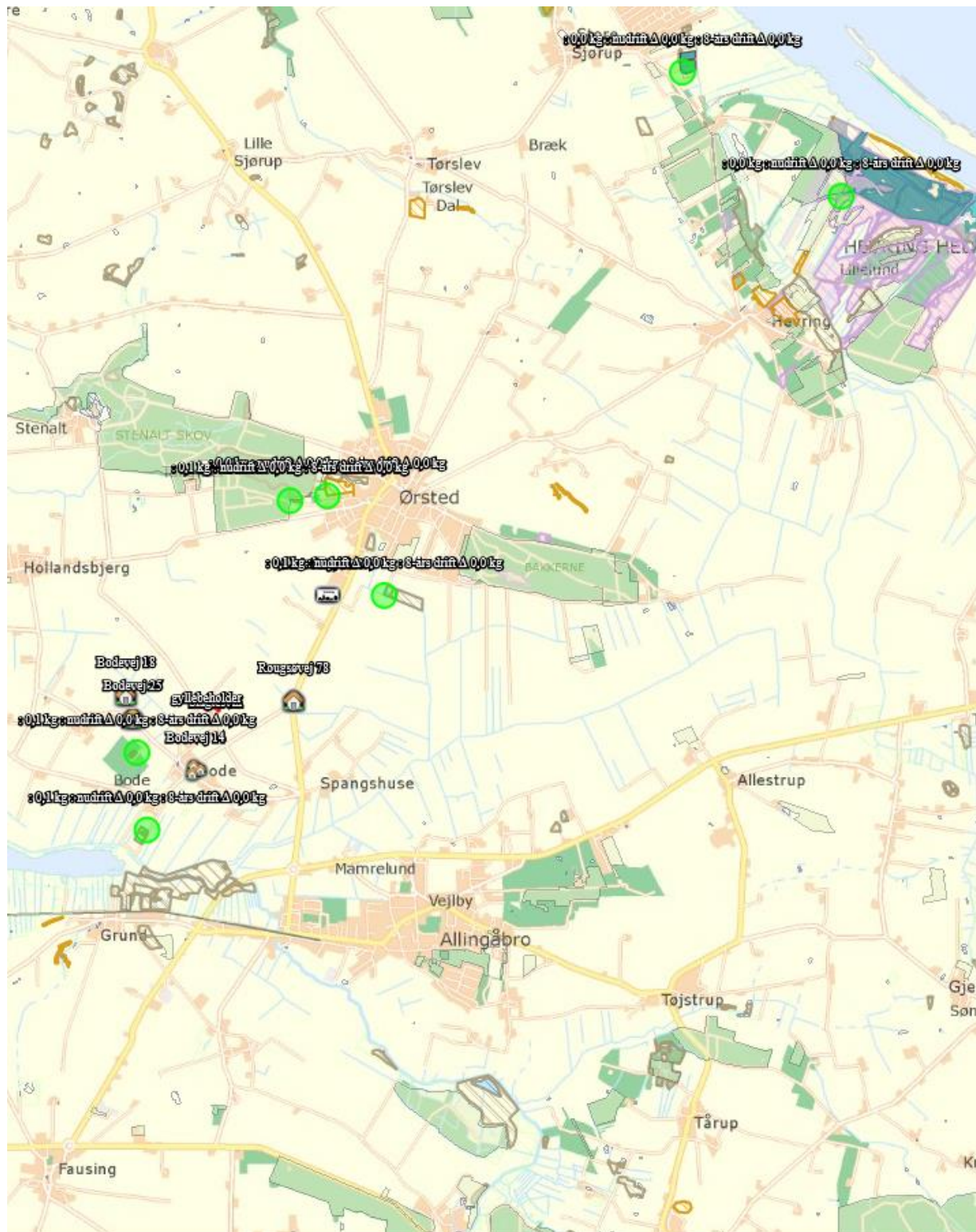
Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3. Staldtegning

Bilag 4: Kort med beregning af ammoniakdeposition til natur

Bilag 5: Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug påklages skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau).

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret og gebyret skal være betalt senest den dato, der er anført i afgørelsen som sidste dag.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.